

ZAK TV s.r.o.; Analýza televizního vysílání před volbami do Poslanecké sněmovny 2013 – TV ZAK

Usnesení přijatá dne 15. dubna 2014:

- Rada se seznámila s monitoringem televizního vysílání programu Televize ZAK (do 3. října 2013 byl název programu R1 ZAK) provozovatele ZAK TV s.r.o. v období od 21. srpna 2013 do 26. října 2013.

- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“) žádá provozovatele vysílání ZAK TV s.r.o., IČ: 0064835669, se sídlem Prokopova 26, 30100 Plzeň, o podání vysvětlení, z jakého důvodu vysílá blok programu Televize ZAK ve 30minutové délce a informuje diváky o 30minutové délce programu Televize ZAK, ačkoliv programová skladba programu Televize ZAK podle licenčních podmínek stanovuje celkově 60minutovou délku vysílání, a vysvětlení toho, jestli ustanovení licence, že jednotlivé pořady a jejich části se v rámci hodinového programu mohou opakovat, ve vysílání programu Televize ZAK prakticky aplikuje tak, že trvale vysílá stejné pořady v každém půlhodinovém úseku vysílání.

- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“) žádá provozovatele vysílání ZAK TV s.r.o., IČ: 0064835669, se sídlem Prokopova 26, 30100 Plzeň, o podání vysvětlení celkového klíče pro zvaní kandidátů ve volbách do Poslanecké sněmovny PČR, které se konaly ve dnech 25.–26. října 2013, do předvolební série vydání pořadu Studio Z na programu Televize ZAK (do 3. října 2013 byl název programu R1 ZAK), zejména kritéria, podle kterého rozlišil, kdo ještě bude do předvolební série vydání pořadu Studio Z pozván, a kdo již nikoliv.

Subjekt: ZAK TV s.r.o.
 IČ: 0064835669
 Prokopova 26
 30100 Plzeň

Program: Televize ZAK (zkratka „TV ZAK“) (do 3. října 2013 byl název R1 ZAK)

Druh vysílání: televizní vysílání šířené prostřednictvím pozemních vysílačů

Územní rozsah vysílání: dle diagramu v dokumentu o změně licence (Plzeňský kraj a Karlovarský kraj)

Věc: vysílání v období před volbami do Poslanecké sněmovny 2013

Informace o záznamu:

Pro monitoring vysílání programu TV ZAK byl použit vlastní záznam Rady ze serveru Teramos Plzeň.

ANALÝZA:

Před mimořádnými volbami byl mezi monitorované programy zahrnut program Televize ZAK. TV ZAK je podle licence zpravodajsko-informační a zábavný program zaměřený na regionální vysílání.

Úkolem monitoringu bylo v první řadě zjistit, jestli program TV ZAK v předvolebním období nepřinášel pořady nebo příspěvky se vztahem k volbám. Dostupné přehledy programu TV ZAK na konkrétní jednotlivé dny mají jen modelovou podobu a bližší informace nejsou k dispozici ani na jeho internetové stránce <http://www.zaktv.cz/cz/>, což souvisí s tím, že program má charakter opakované smyčky. Při rešerši bylo proto nutné vyjít z dostupných informací o programové smyčce a z orientačního monitoringu. Aniž by to bylo vlastním cílem monitoringu, došlo tak k porovnání programových licenčních podmínek s reálnou podobou vysílání TV ZAK.

Podle aktuálního znění licence vysílání probíhá 24 hodin denně formou smyčky v délce 60 minut a následnými hodinovými reprízami s tím, že jednotlivé pořady a jejich části se v rámci hodinového programu mohou opakovat. Programová skladba je podle aktuálního znění licence takováto:

Start	Stop	Vysílací blok	Program	Délka
17:00	17:10	1	Regionální zpravodajství	10:00
17:10	17:12	1	Reklamní blok	02:00
17:12	17:22	1	Diskusní pořad/Publicistika/Magazín	10:00
17:22	17:24	1	Reklamní blok	02:00
17:24	17:28	1	Regionální informační servis – kultura, sport apod.	04:00
17:28	17:30	1	Reklamní blok	02:00
17:30	17:40	2	Regionální zpravodajství	10:00
17:40	17:42	2	Reklamní blok	02:00
17:42	17:52	2	Diskusní pořad/Publicistika/Magazín	10:00
17:52	17:54	2	Reklamní blok	02:00
17:54	17:58	2	Regionální informační servis – kultura, sport apod.	04:00
17:58	18:00	2	Reklamní blok	

Změna programových podmínek s touto programovou skladbou byla schválena na 17. zasedání Rady v roce 2013 a je v účinnosti od doručení rozhodnutí Rady 3. října 2013. Sám provozovatel na své internetové stránce <http://www.zaktv.cz/cz/> ovšem uvádí: „Vysílání televize ZAK se skládá z třicetiminutové smyčky, která se premiérově vysílá každý den v 17:00 hod. Následně se tato smyčka v půlhodinových intervalech opakuje až do 17 hodin následujícího dne, pak ji nahradí nově nahraná aktuální smyčka, která se opět stejným principem opakuje.“ Tomu, že délka programové smyčky je 30minutová, odpovídají i informace z vysílání programu ZAK TV zaznamenané při monitoringu a tento stav trvá i v roce 2014 – první ukázka je z 21. října 2013 (čas 18:43:51 hodin), druhá ukázka je ze 3. března 2014 (čas 17:00:47 hodin):

Ukázka 1.

Ukázka 2.

Licenční podmínky programu TV ZAK sice připouštějí opakování jednotlivých pořadů a jejich částí v rámci smyčky, ale ta by neměla být jen 30minutová, jak to sám provozovatel uvádí ve vysílání programu TV ZAK či na jeho internetové stránce. Je otázka, jestli možnost opakovat jednotlivé pořady a jejich částí v rámci 60minutové smyčky, vyplývající z licenčních podmínek, je totéž jako zcela pravidelné opakování denního bloku pořadů v souhrnné délce jen 30 minut, a jestli je korektní diváky informovat o 30minutové délce programové smyčky, ačkoliv je v licenci zakotvena 60minutová délka programové smyčky. Může být vhodné, aby provozovatel tyto okolnosti vysvětlil, a oddělení televize připravilo návrh příslušného usnesení. Licenční podmínky programu s nynějším označením TV ZAK se historicky vyvíjely, avšak nikdy nepředpokládaly vysílání pouze 30minutového bloku pořadů. Nyní zpět od obecných licenčních záležitostí k vysílání programu TV ZAK se vztahem k volbám.

Předvolební dramaturgie byla monitoringem zaznamenána v rámci dlouhodobého publicistického cyklu Studio Z. V rámci zpravodajského pořadu Zprávy nebyla žádná zvláštní předvolební dramaturgie zaznamenána. Podrobně byl proto monitorován obsah pořadu Zprávy pouze ze dnů 21.–26. října 2013.

*

Monitoring byl bohužel částečně ovlivněn tím, že se jednalo o mimořádné volby a monitoring nebyl připravován s předstihem, takže přítomnost předvolebního vysílání na programu TV ZAK byla zjišťována dodatečně. Monitoring ukázal, že v rámci programu TV ZAK cyklický publicistický pořad **Studio Z**, který dlouhodobě přináší rozhovory s hosty z různých oborů včetně politiky, v období před volbami obsahoval sérii vydání s medailonem kandidáta ve volbách a rozhovorem s ním. Předvolební série byla uzavřena rozhovorem s politologem-nepolitikem. (V úvodní znělce pořadu byl základní název pořadu Studio Z doplněn na Politické Studio Z Volby 2013 – přidržíme se kratšího základního názvu pořadu.) Na zpravodajském webu televize ZAK (www.regionpodlupou.cz) byla zpětně dohledána anonce na Studio Z z předvolební série dne 11. září 2013: „*Prvním hostem šestitýdenního cyklu předvolebních pořadů s lídry nejsilnějších politických stran v Plzeňském kraji je jednička na kandidátce KDU-ČSL Václav Krása (BEZPP).*“ V době, kdy byly získány informace o vysílání předvolebních vydání Studia Z, již byly zpětně dostupné pouze záznamy od 24. září 2013. Nebylo tedy možné získat k monitoringu záznamy od inzerovaného prvního vydání s hostem z volební

kandidátky na Plzeňsku do 23. září 2013. Další předvolební vydání pořadu Studio Z až do voleb měla tyto hosty:

Přehled zaznamenaných předvolebních vydání Studia Z na programu TV ZAK^{*)}

den	host	kandidátní listina /pořadí kandidáta	délka medailonu	délka rozhovoru	medailon + rozhovor celkem
Út 24. září 2013	Jan Bureš	ODS 1 - Karlovar. kraj	2:06 min.	5:09 min.	7:15 min.
St 25. září 2013	Jiří Pospíšil	ODS 1 - Plzeň. kraj	2:08 min.	5:11 min.	7:19 min.
Út 1. října 2013	Roman Maleček	TOP 09 1 - Karlovar. kraj	2:06 min.	5:08 min.	7:14 min.
St 2. října 2013	Marek Ženíšek	TOP 09 1 - Plzeň. kraj	1:52 min.	5:31 min.	7:23 min.
Út 8. října 2013	Pavel Hojda	KSČM 1 - Karlovar. kraj	1:56 min.	5:19 min.	7:15 min.
St 9. října 2013	Karel Šidlo	KSČM 1 - Plzeň. kraj	2:10 min.	4:48 min.	6:58 min.
Út 15. října 2013	Josef Novotný	ČSSD 1 - Karlovar. kraj	1:56 min.	5:17 min.	7:13 min.
St 16. října 2013	Milan Chovanec	ČSSD 1 - Plzeň. kraj	2:12 min.	5:14 min.	7:26 min.
St 23. října 2013	Přemysl Rosůlek	- (politolog)	-	7:26 min.	(7:26 min.)

^{*)} Do 3. října 2013 byl název programu R1 ZAK.

Poznámka: V tabulce uvedené délky úseků pořadů byly počítány bez znělek, předělů, úvodních redakčních vstupů, závěrečných anoncí na další vydání a titulků. Zde neuváděné délky celých záznamů pořadů jsou delší o zmíněné části.

Přehled neobsahuje ostatní vydání pořadu Studio Z ze stejného období, která neměla předvolební charakter a politický obsah. V dotčeném období bylo těch vydání, která neměla předvolební a politický charakter a nejsou zde rozebírána, zhruba stejně jako pořadů v předvolební sérii. V některých dnech pořad Studio Z vůbec vysílán nebyl. Podle výše citované anonce na jeden z prvních pořadů předvolební série byl cyklus šestitýdenní a zdá se, že dovětek předvolebního cyklu s rozhovorem s politologem nebyl do zmíněných šesti týdnů započítáván. Ve čtyřech týdnech, ze kterých jsou záznamy k dispozici, byli v jednom týdnu vždy zváni kandidáti na prvním místě volební kandidátky jedné strany či hnutí v Karlovarském a v Plzeňském kraji. Zváni byli hosté reprezentující volební kandidátky předních politických stran či hnutí. Je možné tedy předpokládat, že pro monitoring nebyly dostupné pořady z prvních dvou týdnů, neboli čtyři pořady s dvojicí lídrů dvou dalších kandidujících stran či hnutí. Anonce se zmiňovala o pozvání hosta z kandidátní listiny KDU-ČSL. Je tedy možné dovodit, že hosty prvních dvou vydání předvolební série byli pravděpodobně lídři z kandidátní listiny KDU-ČSL v Karlovarském a Plzeňském kraji Oľga Haláková a Václav Krása (ten je internetovou anoncí potvrzen jako host vydání z 11. září 2013). Hosty třetího a čtvrtého pořadu předvolební série mohli být lídři z kandidátní listiny SPOZ v Karlovarském a Plzeňském kraji Josef Kvasnička a Jan Kůrka. Pro tuto variantu hovoří např. zmínka moderátorky v uvedení pořadu z 24. září s hostem z kandidátky ODS, že ODS „podle volebního průzkumu společnosti Median patří čtvrté místo mezi stranami, které by se dostaly do parlamentu“, či podobná zmínka z uvedení pořadu z 1. října s hostem z kandidátky TOP 09: „která si dlouhodobě a nejen podle volebního průzkumu společnosti Median drží třetí místo mezi stranami, které by se dostaly do Poslanecké sněmovny“. I když nebylo zaznamenáno žádné explicitní vysvětlení, podle čeho byli celkově zváni hosté do předvolebních Studií Z na programu TV ZAK, známé informace o pozvaných hostech skutečně korespondují se Sněmovním volebním modelem červenec-srpen 2013 agentury Median datovaným 23. srpna 2013 (volební a politické výzkumy Medianu jsou dostupné na <http://www.median.cz/>), který byl k dispozici v době zahájení vysílání série předvolebních vydání Studia Z a který ještě neobsahoval samostatné údaje o podpoře hnutí ANO 2011 či hnutí Úsvit. Tento výzkum řadil co do síly podpory strany a hnutí v pořadí ČSSD, KSČM, TOP 09, ODS, SPOZ, KDU-ČSL atd., neboli hosté do pořadu Studio Z mohli být zváni v obráceném pořadí. Další volební model Medianu za září-říjen 2013 byl datován až 18. října 2013 a hnutí ANO v něm bylo na třetím až čtvrtém místě společně s TOP 09 (a Úsvit na osmém místě). V té době již byla série předvolebních Studií Z s volebními kandidáty uzavřena, respektive provozovatel měl před volbami několikadenní prostor pro případné prodloužení série za cenu operativního zásahu

do celkového pojetí cyklu. Podle zákona mají provozovatelé vysílání ve zpravodajství a politické publicistice v zájmu objektivního a vyváženého informování přihlížet k reálnému postavení politických stran či hnutí v politickém a společenském životě. Z neúplných informací o okruhu hostů předvolební série je možné se domnívat, že pozvání do pořadu dostali zástupci šesti kandidujících stran či hnutí. V těch předvolebních vydáních Studia Z, jejichž záznamy jsou k dispozici, byli hosty reprezentanti kandidátek ODS, TOP 09, KSČM a ČSSD, jejichž pozvání bylo z hlediska reálného postavení příslušných stran nepochybně korektní. Při deficitu informací o celém předvolebním cyklu pořadů Studio Z je obtížné říci, které strany či hnutí z hlediska pozdějšího volebního výsledku provozovatel v okruhu pozvaných hostů jakoby nedocenil, v úvahu připadá zejména hnutí ANO 2011 a hnutí Úsvit, a z hlediska pozdějšího volebního výsledku patrně jakoby poněkud přecenil KDU-ČSL a SPOZ, pokud byli kandidáti SPOZ pozváni.

Přehled zisků mandátů a počty hlasů pro strany v % (z hlasů celkem za územní celek)

	Celkem ČR		Plzeňský kraj		Karlovarský kraj	
	mandáty	%	mandáty	%	mandáty	%
ČSSD	50	20,45	3	21,65	2	21,34
ANO 2011	47	18,65	3	18,52	2	21,32
KSČM	33	14,91	2	15,76	1	16,72
TOP 09	26	11,99	2	11,27	0	10,08
ODS	16	7,72	1	10,64	0	6,72
Úsvit	14	6,88	0	5,57	0	8,33
KDU-ČSL	14	6,78	0	4,85	0	3,36

(Zdroj údajů: ČSÚ. – Tabulka obsahuje výběr relevantních údajů.)

Nejde jen o konfrontaci okruhu pozvaných hostů s volebním výsledkem, který je na jednu stranu zcela objektivním ukazatelem reálného postavení politických stran a hnutí, ale na druhou stranu je znám až dodatečně. Například v případě hnutí ANO 2011 bylo v posledních týdnech před volbami již v obecném povědomí mnoho příznaků, že jeho postavení v politickém a společenském životě značně posílilo, a nepozvání jeho kandidátů do předvolební série by se z tohoto pohledu mohlo jevit jako chyba.

Jak bylo již řečeno, nejstarší záznamy ze série předvolebních Studií Z bohužel nebyly pro monitoring k dispozici a na základě neúplných informací a dedukcí nelze celkový klíč pro zvaní hostů do předvolební série zásadněji hodnotit. Je možné ovšem požádat provozovatele o vysvětlení klíče pro zvaní hostů do předvolební série vydání pořadu Studio Z, což je doporučením oddělení televize.

Pojetí dostupné části předvolebních vydání Studia Z s kandidáty ve volbách bylo stabilní. Pořady byly předtáčené. Moderátorka pořadu byla stále stejná (Alena Maršálová). V úvodu pořadu vždy krátce představila politickou stranu či hnutí a hosta, jemuž byl pořad věnován. Po tomto úvodu následoval reportážní medailon hosta, který ho představoval vždy z civilního pohledu. Výraznou část medailonů tvořily promluvy samotného hosta, redakční text o hostu mimo obraz byl věcný nebo zhuštěně s redakčním odstupem parafrázoval to, co by host vyjádřil pomaleji, reportážní složka byla upozaděna. Hlavní částí pořadu byl studiový rozhovor moderátorky s hostem. Formát rozhovoru byl zcela standardizovaný. Moderátorka byla vždy dobře připravena, část otázek standardně pokládala všem hostům a část jich měla přípravu pro konkrétního hosta. Obsah rozhovoru se týkal hlavně volebního programu dané strany či hnutí a osobních záměrů hosta v politické práci a nebyl věnován nějakým aktualitám dne apod. Přístup moderátorky ke všem hostům byl neutrální. Hosté odpovídali na položené otázky a v tomto rámci měli plný prostor pro svá vyjádření. V cyklu se neobjevily případy, kdy by moderátorka svou úlohu nezvládla nebo kdy by některý host projevil nedisciplinovanost a získal více prostoru, než by bylo přiměřené. Rozhovory byly natáčeny na tři kamery (záběr jen na hosta, záběr na hosta i moderátorku, záběr jen na moderátorku), což umožňovalo dodatečně sjednotit délku pořadu, aby nebyl některý host nemístně zvýhodněn nebo znevýhodněn co do velikosti poskytnutého prostoru ve vysílání. Stříhy lze ovšem jen tušit při změnách záběrů kamer – tok promluv a myšlenek hostů nebyl stříhy zaznamenanatelným způsobem narušen, spíše byly eliminovány různé drobné prodlevy, které při rozhovorech bývají mezi promluvami moderátora a hosta apod. Rozloučení s hostem mělo v celé sérii předvolebních Studií Z standardní formu. Velikost prostoru pro hosta, tedy souhrn délky medailonu a studiového rozhovoru, byla celkově velmi podobná se zanedbatelnými rozdíly – rozdíl mezi nejkratším a nejdelším souhrnem času pro medailon plus rozhovor byl méně než půl minuty při přibližně 7minutové délce. Závěrečným vstupem v pořadu bylo anoncování příštího pořadu předvolební série moderátorkou, někdy s využitím několika záběrů z příštího vydání

zanedbatelného rozsahu – tyto záběry mj. svědčí o tom, že pořady byly předtočeny. Podle dostupných informací o větší části předvolební série Studií Z byly tyto pořady vysílány v pravidelném rytmu v úterý a ve středu, přičemž poslední vydání Studia Z, ve kterém byl hostem kandidát ve volbách, bylo vysíláno ve středu více než týden před volbami. Premiérové uvedení bylo v rámci bloku vysílaného od 17 hodin, cca v 17:10 hodin. Nikdo z kandidátů nebyl nemístně zvýhodněn či znevýhodněn výrazně jiným odstupem svého pořadu od voleb nebo jinými vysílacími časy oproti ostatním hostům pořadu. Závěr předvolební série tvořilo vydání Studia Z, jehož hostem byl politolog ze Západočeské univerzity v Plzni Přemysl Rosůlek. Toto vydání bylo vysíláno ve středu v týdně voleb. Obsah rozhovoru se týkal voleb v obecnější rovině a nezaměřoval se na jednotlivé strany či hnutí nebo kandidáty. Moderátorka i host vystupovali politicky neutrálně. Monitoring obsahu dostupných vydání předvolební série pořadů Studio Z nepřinesl žádný signál o nějakém problému z hlediska zákona.

*

Ve zpravodajském pořadu Zprávy nebyla speciální předvolební dramaturgie zaznamenána, což souvisí i s tím, že mimořádné volby do Poslanecké sněmovny se týkaly hlavně celostátní politiky. Neznamená to však, že by se v rámci regionálního zpravodajství nevyskytly příspěvky, v nichž se objevili někteří kandidáti ve volbách. Monitoring se zaměřil na předvolební týden včetně dnů voleb. Nejprve uvádíme přehledy příspěvků Zpráv s uvedením případů, kdy bylo zařazeno vyjádření nějakého politika.

Přehled příspěvků Zpráv v pondělí 21. října 2013:

- Extrémisté znovu projdou Plzní (s vyjádřením starosty MO Plzeň 3 Jiřího Strobacha)
- Říjen bude extrémně teplý
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o bourání bývalého obchodního centra Volha v Plzni-Skvřanech, o vodopádu z Mattoniho pramenu v Kyselce, o závodu o nejnižší spotřebu paliva
- Kvalita mezi lidmi vede (o kvalitě potravin – s vyjádřením místopředsedy zemědělského výboru Jiřího Papeže)
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o odvrácení konkurzu hutí a kováren Pilsen Steel, o typech přestupků řidičů z povolání, o protestu fanoušků Viktorie Plzeň proti způsobu prodeje vstupenek na utkání s Bayernem
- Vendelín Budil opět v Plzni (o křestu životopisné publikace – s krátkým vyjádřením primátora města Plzně Martina Baxy)
- Pohár získala dopravka (o výsledku fotbalového turnaje středoškoláků o pohár hejtmana Plzeňského kraje – s vyjádřením hejtmana Plzeňského kraje Milana Chovance)

(1) V rámci reportáže o ohlášeném pochodu, který jeho organizátoři označují za protest proti porušování práv slušných občanů, bylo zařazeno vyjádření starosty dotčeného městského obvodu, starosty MO Plzeň 3 Jiřího Strobacha. Starosta uvedl, že pochod je řádně nahlášen a byla splněna ohlašovací povinnost podle shromažďovacího zákona, že obvod spolu s policií monitoruje situaci, a pokud by došlo k porušování zákona a práv jiných občanů, tak radnice pochod ukončí. J. Strobach byl do místního zastupitelstva zvolen na kandidátce ODS.

(2 a 4) Zařazení civilního a nepolitického vyjádření místopředsedy zemědělského výboru Poslanecké sněmovny a kandidáta ODS v nadcházejících volbách jakožto spotřebitele potravin v reportáži o kvalitě potravin nebylo z obsahového hlediska jistě nezbytné a v rámci pořadu působilo jako kompenzace zařazení reportáže o výsledku turnaje středoškolských fotbalistů o pohár hejtmana a mj. rovněž kandidáta ve volbách, v tomto případě za ČSSD, s jeho rovněž nepolitickým vyjádřením.

(3) V rámci reportáže o vydání publikace o Vendelínu Budilovi se objevilo i krátké vyjádření primátora města Plzně Martina Baxy: „*My v rámci Evropského hlavního města kultury se snažíme také připomínat významné kulturní osobnosti města Plzně. Došlo na Trnku, a nyní na Vendelína Budila, což je asi nejvýznamnější divadelní osobnost.*“ Mandát v krajském zastupitelstvu získal M. Baxa na kandidátce ODS. Ve sněmovních volbách nekandidoval.

Přehled příspěvků Zpráv v úterý 22. října 2013:

- Policie našla funkční bombu
- Bártova pravá ruka končí (o ukončení spolupráce mezi asistentkou Víta Bárty a tímto politikem)
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o trestním stíhání funkcionáře domácího fotbalu, o uvažované muslimské modlitebně v Karlových Varech a cvičné evakuaci gymnázia v Plzni
- Pavel Vrba zůstane v Plzni (téma fotbalu)
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o nákupu elektrické energie plzeňskou radnicí v aukci, o provozu kina Čas v Karlových Varech, o železniční havárii u Chlumčan

- Útulek pro koně hledá pomoc
- Muzikál Divotvorný hrnec chystá premiéru

Reportáž o ukončení spolupráce mezi asistentkou Víta Bárty Lucií Šrailovou a tímto politikem byla věnována aktualitě na politické scéně v Plzeňském kraji týden před volbami. V úvodu byla v redakčním textu mimo obraz věcně popsána dosavadní spolupráce L. Šrailové s V. Bártou. Svě důvody pro ukončení spolupráce s poslancem za VV a aktuálním lídrem volební kandidátky hnutí Úsvit v Plzeňském kraji Vítem Bártou vysvětlila na kameru přímo L. Šrailová. Reportérka standardním způsobem uvedla, že se redakci nepodařilo získat telefonicky ani elektronickou poštou vyjádření hnutí Úsvit. Citováno bylo ovšem vyjádření V. Bárty k odchodu asistentky s uvedením zdroje MF DNES a další část jeho vyjádření byla stručně parafrázována v redakčním textu. V reportáži byly použity ilustrativní archivní záběry s V. Bártou.

Přehled příspěvků Zpráv ve středu 23. října 2013:

- Muž hrozil nemocnici výbuchem
- Hnutí Úsvit odmítá nařčení asistentky (téma ukončení spolupráce mezi bývalou asistentkou Víta Bárty a tímto politikem)
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o vyšetřování případu nálezu bomby pod autem v Klatovech, o krádežích na hřbitově v Kraslicích, o pokutách za překročení povolené rychlosti v Plzni
- Kůrovec zdevastoval Šumavu (s vyjádřením Jana Kůrky)
- Kniha odhaluje kus minulosti (o knize o praktikách StB – s Vyjádřením Vladislava Vilímce)
- Nohejbalisté berou stříbro

(1) Reportáž o ukončení spolupráce mezi asistentkou Víta Bárty Lucií Šrailovou a tímto politikem se vrátila k tématu, zpracovanému poprvé ve Zprávách o den dříve. Tentokrát bylo doplněno vyjádření hnutí Úsvit, které redakce den předtím nezískala, a sice v podání volebního kandidáta hnutí Úsvit Václava Ženíška na kameru, který se vyjádřil k vyjádřením L. Šrailové na adresu tohoto hnutí při jejím zdůvodnění ukončení spolupráce s V. Bártou. (V. Ženíšek kandidoval jako bezpartijní na čtvrtém místě kandidátky hnutí Úsvit v Plzeňském kraji.) Pro doplnění kontextu byly zopakovány části včerejší reportáže včetně částí vyjádření L. Šrailové a citace vyjádření V. Bárty ze zdroje MF DNES.

(2) Rekapitulační reportáž o kůrovcové kalamitě na Šumavě bez aktuálního motivu. Téma bylo uchopeno široce, redakční postoj byl neutrální, byl dán prostor pro vyjádření soudního znalce a pro různé názory laických občanů, u kterých převládala podpora kácení stromů napadených kůrovcem. Zpracování bylo akceptovatelné, ovšem mezi laickými názory bylo zařazeno i vyjádření olympijského vítěze a šumavského patriota, jak byl titulkem představen, Jana Kůrky. Respondent hovořil k tématu reportáže bez přesahů k jiným tématům. J. Kůrka byl lídrem kandidátky SPOZ v Plzeňském kraji v nadcházejících volbách.

(3) Do reportáže o nové knize o falešném hraničním přechodu do Německa provozovaném StB bylo zařazeno vyjádření jednoho z kmotrů knihy, jak byl titulkem představen, Vladislava Vilímce. V. Vilímeček byl poslancem a trojkou na kandidátce ODS na Plzeňsku v nadcházejících volbách.

Přehled příspěvků Zpráv ve čtvrtek 24. října 2013:

- Bratři chtějí společnou celu (téma kriminality a vězeňství)
- Technický výstřelek skončí ve šrotu (o městských dopravních semaforech – s věcným vyjádřením mluvčího Magistrátu města Karlovy Vary Jana Kopála)
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o opravě železniční trati Zbiroh-Rokycany, o uvalení vazby na muže obviněného z šíření poplašné zprávy o bombě v chebské nemocnici, o přiotrávení obyvatel domku plynem z porouchaného kotle
- Obyvatelé Zruče užívají novou silnici (s vyjádřením starosty obce Zruč-Senec Miroslava Krále a náměstka hejtmána Plzeňského kraje pro oblast dopravy Jaroslava Bauera)
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o inovaci vedení vysokého napětí v Modravě, o zrušení návštěvy prezidenta republiky v Karlovarském kraji, o krádeži kolejnic mezi Kralovicemi a Mladoticemi
- Hejtmán navštívil Tachov (o přípravě voleb v domově pro seniory v Tachově, kde je volební komise a hlasovací místnost – s informací o návštěvě hejtmána Plzeňského kraje Milana Chovance a s jeho vyjádřením)

(1) V reportáži o dokončené opravě silnice v obci Zruč-Senec u Plzně bylo zařazeno vyjádření starosty Miroslava Krále a náměstka hejtmána Plzeňského kraje pro oblast dopravy Jaroslava Bauera. Starosta Miroslav Král byl zvolen z kandidátky ODS, náměstek hejtmána Plzeňského kraje pro oblast dopravy Jaroslav Bauer byl zvolen do rady kraje za ČSSD, oba ve volbách do Poslanecké sněmovny nekandidovali. Obsah obou vyjádření byl věcný a korespondoval s tématem reportáže.

(2) Součástí reportáže o přípravě voleb v domově pro seniory v Tachově byla informace o návštěvě hejtmána Plzeňského kraje Milana Chovanec zde. Tato pasáž reportáže byla uvedena redakčním textem pronášeným mimo obraz: „*Debatovat se seniory o volbách přijel do Tachova také hejtmán Plzeňského kraje Milan Chovanec*“. Dále bylo zařazeno vyjádření hejtmána: „*Je to víceméně pokračování těch diskusí, které vedeme v těch jednotlivých okresech, mluvíme s těmito lidmi- Bavili jsme se obecně o politice*.“ Část této promluvy byla pronesena na kameru. K pasáži byly zařazeny také záběry z návštěvy hejtmána v domově seniorů a z jeho diskuse se seniory. To byla celá pasáž s prezentací hejtmánovy návštěvy. Ostatní obsah reportáže se týkal jen přípravy voleb v domově seniorů a jeho klientů. Milan Chovanec byl lídrem kandidátky ČSSD v Plzeňském kraji ve volbách do Poslanecké sněmovny. V textu reportáže ani na záběrech nebylo nijak patrné, že by se jednalo o návštěvu v rámci předvolební kampaně kandidáta ve volbách.

Přehled příspěvků Zpráv v pátek 25. října 2013:

- Začaly volby do Poslanecké sněmovny (reportáž o zahájení hlasování ve volbách bez záběrů a vyjádření politiků)
- Útočníkovi hrozí 10 let (o případu napadení hosta karlovarské herny)
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o nabízení dodávek elektrické energie podvodníky v Rokycanech, o chystané anketě mezi občany o budoucí podobě plaveckého stadionu v Karlových Varech, o konci letního času
- Prevencí proti drogám (o osvětových přednáškách)
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o případu dopravcem nezajištěného autobusového spoje z Klatov do Prahy, o požáru bytu v Ostrově, o stavbě kruhového objezdu v Plzni
- Muzeum posbírání vzpomínky (o sběru vzpomínek a dokumentů na konec 80. let v Plzni v rámci širší evropské akce)

V pořadu nedošlo k žádné prezentaci politiků nebo politických témat. Příspěvek o zahájení hlasování ve volbách byl věcný a neutrální.

Zpravodajství v sobotu 26. října 2013 mělo charakter výběru zpráv z celého týdne, jak to vyjadřoval i modifikovaný název pořadu „Zprávy – přehled týdne“. Tyto přehledové Zprávy byly v programové smyčce rozděleny do tří samostatných bloků, prakticky samostatných pořadů s vlastní znělkou i závěrečnými titulky.

Přehled příspěvků prvního bloku Zpráv:

- Extrémisté znovu projdou Plzni (s vyjádřením starosty MO Plzeň 3 Jiřího Strobacha)
- Útulek pro koně hledá pomoc
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o trestním stíhání funkcionáře domažlického fotbalu, o uvažované muslimské modlitebně v Karlových Varech a cvičné evakuaci gymnázia v Plzni
- Říjen bude extrémně teplý
- Kvalita mezi lidmi vede (o kvalitě potravin – s vyjádřením místopředsedy zemědělského výboru Jiřího Papeže)

Přehled příspěvků druhého bloku Zpráv:

- Policie našla funkční bombu
- Pavel Vrba zůstane v Plzni (téma fotbalu)
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o inovaci vedení vysokého napětí v Modravě, o zrušení návštěvy prezidenta republiky v Karlovarském kraji, o krádeži kolejnic mezi Kralovicemi a Mladoticemi
- Vendelín Budil opět v Plzni (o křestu životopisné publikace – s krátkým vyjádřením primátora města Plzně Martina Baxy)

Přehled příspěvků třetího bloku Zpráv:

- Muž hrozil nemocnici výbuchem
- Bratři chtějí společnou celu (téma kriminality a vězeňství)
- blok čtených zpráv s ilustrativními záběry o nákupu elektrické energie plzeňskou radnicí v aukci, o provozu kina Čas v Karlových Varech, o železniční havárii u Chlumčan
- Technický výstřelek skončí ve šrotu (o městských dopravních semaforech – s věcným vyjádřením mluvčího Magistrátu města Karlovy Vary Jana Kopála)
- Obyvatelé Zruče užívají novou silnici (s vyjádřením starosty obce Zruč-Senec Miroslava Krále a náměstka hejtmána Plzeňského kraje pro oblast dopravy Jaroslava Bauera)

Přehledové sobotní Zprávy obsahovaly vesměs příspěvky, které se v průběhu týdne vyskytly v pořadu Zprávy – více k obsahu příspěvků je v textu ke Zprávám ze všedních dnů. Při vysílání cykloval u dolního okraje obrazu titulek s výsledky voleb v číslech.

K obsahu pořadu Zprávy ve volebním týdnu:

Z monitoringu vyplynulo, že provozovatel standardně představoval v pořadu politiky bez uvedení jejich politické příslušnosti či zařazení na volební kandidátce, pokud si to téma příspěvku vysloveně nevyžádalo. To byl případ dvojice reportáží k případu ukončení spolupráce asistentky Lucie Šrailové s politikem Vítem Bárto, v aktuálních volbách lídrem na kandidátce hnutí Úsvit v Plzeňském kraji, kde konflikt souvisel přímo se stranickou politikou a uvedením informace o dotčených politických stranách, hnutích či jejich kandidátkách ve volbách bylo z hlediska úplnosti informací k tématu nutné. Ve všech ostatních případech byli politici či kandidáti ve volbách v pořadu představováni uvedením jejich funkce v orgánech regionální či místní správy, v Poslanecké sněmovně, nebo v podstatě informací o dané osobě ad hoc ve vztahu s tématem příspěvku – jako třeba „kmostr knihy“ či „olympijský vítěz a šumavský patriot“. Použitý způsob představení politiků a kandidátů je vesměs v konkrétních případech možné přijmout jako vcelku věcně přiléhavý, nicméně transparentnost informování, která je jedním z atributů objektivnosti informování, neuvedením politické příslušnosti či kandidatury na kandidátce politické strany či hnutí poněkud trpí. Platí ovšem, že obsah příspěvků neměl nějaký vysloveně předvolební a stranickopolitický charakter, a z tohoto hlediska mělo většinou neuvedení stranické příslušnosti určitý smysl. Příspěvky s výskytem politiků spojených s regionem obsahově zapadaly do okruhu dění a témat regionu, a z tohoto hlediska bylo jejich zařazení do regionálního zpravodajství legitimní, i když v některých případech byla určitá zbytečná služebnost provozovatele stranickopolitické sféry poněkud znát. Zejména takto působily příspěvky zařazené sice do zpravodajského pořadu, ale ve kterých chyběla skutečná zpráva ve smyslu informace o aktuální události, jako byl třeba příspěvek ke kúrovcové kalamitě na Šumavě (23. října), nebo příspěvek o zdravých potravinách (21. října). Je třeba však poznamenat, že část regionálních politiků má jakoby zajištěnou mediální reflexi z titulu veřejných funkcí, nicméně provozovatelé jsou povinni dodržovat také vyváženost informování. Vyhledávání příležitostí pro zpracování zpravodajských příspěvků, které by nějak organicky vyvažovaly pozornost zpravodajství k místním politickým osobnostem s nějakou veřejnou funkcí, aby se dostalo pozornosti reprezentantům širšího politického spektra, může být někdy obtížné. Skutečný problém by nastal, kdyby provozovatel neinformováním o politické afinitě respondentů zastíral jednostrannou pozornost k politikům spojeným s určitými politickými stranami či hnutími. Nemá smysl na základě rozboru zpráv z několika dnů dělat jakoby exaktní statistiky a z nich vyvozovat tvrdé závěry, nicméně z obsahu pořadu Zprávy ve dnech před volbami se zdá, že provozovatel měl tendenci nejčastěji dávat prostor politikům ODS, dále pak politikům ČSSD, a spíše příležitostně či ojediněle se dostalo na politiky spojené s hnutím Úsvit a s SPOZ. Na další reprezentanty politických stran či hnutí se v příspěvcích Zpráv ve dnech před volbami nedostalo. Tím, že politická příslušnost či afinita politiků nebyla až na dříve zmíněné výjimky explicitně vyjádřena, nepůsobil tento jev tak silně, jako by působila třeba statistika oproštěná od konkrétního obsahu zpráv. Je otázka, nakolik byla skladba pozornosti k reprezentantům politického spektra předurčena konkrétní skladbou událostí a situací v regionu, které musí zdejší zpravodajství reflektovat. Je také skutečností, že lokální politici, jako vesnický starosta či člen místního zastupitelstva, což je úroveň politiky, která byla shodou okolností často v příspěvcích reprezentována lidmi z kandidátek ODS, nejsou tak výrazně politicky vnímané osobnosti jako třeba hejtman kraje. V reflexi politického spektra v pořadu Zprávy ve dnech před volbami se jakoby projevovala tendence dávat zhruba vyvážený prostor z historického pohledu hlavní pravicové a hlavní levicové straně, reprezentované ODS a ČSSD, respektive jejich osobnostem, a na širší politické spektrum se dostávalo jen ojediněle nebo v návaznosti na aktuality. Zprávy v týdnu před volbami nezaregistrovaly žádnou zprávu spojenou např. s KSČM, s TOP 09, s hnutím ANO 2011 či s KDU-ČSL, nebo s jejich osobnostmi. Někjaký příznak reagování obsahu pořadu Zprávy na aktuální vývoj reálného postavení stran a hnutí v politickém a společenském životě se ve dnech před volbami neprojevil.

Monitoring obsahu pořadu Zprávy na programu TV ZAK v týdnu před volbami do Poslanecké sněmovny dává signály, že provozovatel může mít problém v širším programovém kontextu zpravodajství s přihlédnutím k reálnému postavení politických stran nebo hnutí v politickém a společenském životě. Zásadnější hodnocení by si žádalo komplexnější analýzu širšího programového kontextu, než jaká byla možná v rámci monitoringu vysílání před volbami do Poslanecké sněmovny 2013. Jednotlivý pořad nebo příspěvek, jehož obsah by byl neslučitelný s principy objektivního a vyváženého informování, v období 21.-26. října 2013 nebyl ve zpravodajství programu TV ZAK zaznamenán.

*

Orientační monitoring nezaznamenal na programu TV ZAK v období před volbami žádnou politickou reklamu.

ZÁVĚR:

Monitoring vysílání programu Televize ZAK (zkratka „TV ZAK“, do 3. října 2013 byl název R1 ZAK) v období před volbami do Poslanecké sněmovny 25.-26. října 2013 byl částečně ovlivněn tím, že se jednalo o volby mimořádné a monitoring nemohl být s dostatečným předstihem připraven, a tím, jak provozovatel informuje o obsahu programu. Ve vysílání programu TV ZAK byla zaznamenána předvolební série vydání publicistického pořadu Studio Z s medailony lídrů kandidátek hlavních politických stran a hnutí v Karlovarském a Plzeňském kraji ve volbách a s rozhovory s nimi. Monitorována byla také vydání zpravodajského pořadu Zprávy v týdnu před volbami. Vedlejším poznatkem z monitoringu bylo, že provozovatel vysílal a divákům inzeroval smyčku pořadů v délce 30 minut, ačkoliv v licenčních podmínkách je zakotvena 60minutová délka programové smyčky. Poznátky z monitoringu jsou vyjádřeny v návrzích usnesení:

Návrhy usnesení:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“) žádá provozovatele vysílání ZAK TV s.r.o., IČ: 0064835669, se sídlem Prokopova 26, 30100 Plzeň, o podání vysvětlení, z jakého důvodu vysílá blok programu Televize ZAK ve 30minutové délce a informuje diváky o 30minutové délce programu Televize ZAK, ačkoliv programová skladba programu Televize ZAK podle licenčních podmínek stanovuje celkově 60minutovou délku vysílání, a vysvětlení toho, jestli ustanovení licence, že jednotlivé pořady a jejich části se v rámci hodinového programu mohou opakovat, ve vysílání programu Televize ZAK prakticky aplikuje tak, že trvale vysílá stejné pořady v každém půlhodinovém úseku vysílání.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“) žádá provozovatele vysílání ZAK TV s.r.o., IČ: 0064835669, se sídlem Prokopova 26, 30100 Plzeň, o podání vysvětlení celkového klíče pro zvaní kandidátů ve volbách do Poslanecké sněmovny PČR, které se konaly ve dnech 25.-26. října 2013, do předvolební série vydání pořadu Studio Z na programu Televize ZAK (do 3. října 2013 byl název programu R1 ZAK), zejména kritéria, podle kterého rozlišil, kdo ještě bude do předvolební série vydání pořadu Studio Z pozván, a kdo již nikoliv.

Zpracoval: Vít Šnábl, 28. března 2014